

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 194/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Ž. v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2686/04, Krajskej prokuratúry v Ž. v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 2257/04 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 Gn 2183/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. augusta 2007 doručená sťažnosť M. K., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového

protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresnej prokuratúry Ž. (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2686/04, Krajskej prokuratúry v Ž. (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 2257/04 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 Gn 2183/06.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že takmer 52 rokov obývala s teraz už nebohrou matkou (zomrela 30. januára 2007) a so synom „*byt v dome súp. č. 648 zapísaný na LV č. 69 kat. úz. Ž.*“. Keďže jej matka bola štvrtinovou spoluvlastníčkou domu (čo predstavuje predmetný byt), sťažovateľka sa po jej smrti stala jeho jedinou dedičkou (dedičské konanie je t. č. vedené Notárskym úradom v Ž.). V roku 2001 si ďalší spoluvlastník domu cez vonkajšiu omietku namontoval novú prípojku vodovodu a rúru na zvod splaškov, čím spôsobil znefunkčnenie sťažovateľkinej kúpeľne (od mája 2001).

Dňa 18. augusta 2004 podala sťažovateľka Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Ž. (ďalej len „OR PZ“) na konanie spoluvlastníka trestné oznámenie. Vyšetrovateľ Policajného zboru uznesením ČVS: ORP-688/OEK-ZI-2004 zo 17. septembra 2004 toto oznámenie odmietol s odôvodnením, že „*nie je dôvod na začatie trestného stíhania ako ani na odstúpenie oznámenia*“. Proti predmetnému uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť okresnej prokuratúre, ktorá ju vybavila ako nedôvodnú (sp. zn. 1 Pn 2686/04). Následne podala sťažovateľka podnet krajskej prokuratúre, v ktorom namietala postup OR PZ a okresnej prokuratúry. Pretože krajská prokuratúra nezistila pochybenie zo strany označených orgánov (sp. zn. 1 Kn 2257/04), sťažovateľka sa s podnetom obrátila na generálnu prokuratúru, ktorá listom č. k. IV/1 Gn 2183/06-15 z 9. mája 2006 jej podnet na postup OR PZ, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry v označených konaniach odložila s odôvodnením, že v namietaných postupoch nezistila žiadnu nezákonnosť. Dňa 14. júna 2007 podala sťažovateľka generálnej prokuratúre opakovaný podnet, ktorý táto listom č. k. IV/1 Gn 2183/06-19 z 22. júna 2007 odložila ako nedôvodný s odôvodnením, že neobsahuje žiadne nové skutočnosti, a tak nevznikol dôvod na prijatie ďalších opatrení.

Sťažovateľka zároveň uvádza, že „vyšetrovateľ PZ rozhodol na základe rozhodnutia Okresného úradu Odbor životného prostredia č. k. 2001/01576/OÚ-OdŽP-Db zo dňa 12. septembra 2001. (...) Pritom v roku 2007 som prišla na to, že rozhodnutie Okresného úradu, OŽP zo dňa 12. septembra 2001 je nezákonné, nepreskúmateľné a správne konanie ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia malo mnohé vady“.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich práv spočívajúce v nezabezpečení riadneho a účinného vyšetrenia neoprávneného zásahu k domu, bytu a poškodzovania cudzej veci podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 ústavy a podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nasledovný nález:

„1. Prokuratúra Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Ž. v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2686/04, Krajskej prokuratúry v Ž. v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 1 Kn 2257/04 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pod sp. zn. IV/1 Gn 2183/06 ktorý spočíval v nezabezpečení riadneho a účinného vyšetrovania neoprávneného zásahu k domu, bytu a poškodzovania cudzej veci porušila základné právo sťažovateľky podľa čl. 3 a 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Súd zrušuje uznesenie Okresnej prokuratúry v Ž., zo dňa 22. novembra 2004 č. k. 1 Pn 2686/04, a prikazuje Okresnej prokuratúre v Ž. vo veci opäť konať.

3. Súd priznáva sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 000 Sk (...) a to tak, že:

a) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu uhradiť sťažovateľke sumu 250 000 Sk (...),

b) Krajská prokuratúra v Ž. je povinná do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu uhradiť sťažovateľke sumu 125 000 Sk (...),

c) Okresná prokuratúra v Ž. je povinná do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu uhradiť sťažovateľke sumu 125 000 Sk (...).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2686/04, postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 2257/04 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 Gn 2183/06.

1. Podľa názoru ústavného súdu na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2686/04 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 2257/04, vzhľadom na zásadu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je daná právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta postup generálnej prokuratúry sp. zn. IV/1 Gn 2183/06 (pod touto spisovou značkou boli sťažovateľkou podané 3 podnety), neuvádza však, ktorým postupom generálnej prokuratúry mali byť porušené jej základné práva. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že ide o opakovaný podnet doručený generálnej prokuratúre e-mailom 22. februára 2006 a ďalší opakovaný podnet zo 14. júna 2007.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný

prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky pre podávanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Generálna prokuratúra na základe podnetu sťažovateľky z 22. februára 2006 preskúmala postup okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry a dospela k záveru, že nie sú splnené podmienky na vyslovenie porušenia zákona v namietaných postupoch a podnet sťažovateľky listom č. k. IV/1 Gn 2183/06-15 z 9. mája 2006 odložila.

Sťažovateľka namietala porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 3 a čl. 21 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom generálnej prokuratúry pri jej ďalšom opakovanom podnete zo 14. júna 2007, ktorý listom č. k. IV/1 Gn 2183/06-19 z 22. júna 2007 odložila ako nedôvodný vzhľadom na to, že neobsahoval žiadne nové skutočnosti a nevznikol dôvod na prijatie ďalších opatrení. Zotrvala na stanovisku, že v postupe okresnej prokuratúry ani krajskej prokuratúry nezistila žiadnu nezákonnosť. Generálna prokuratúra v odpovedi sťažovateľke z 9. mája 2006 uviedla: „*Na dôvody obsiahnuté v odpovedi Krajskej prokuratúry v Ž. z 19. 1. 2005 poukazujem a plne si ich osvojujem.*“

Poznamenávam, že otázka, či v konkrétnej veci došlo k spáchaniu trestného činu posudzujú orgány činné v trestnom konaní samostatne, podľa kritérií stanovených zákonom bez ohľadu na nároky a požiadavky oznamovateľa. Iba takýmto postupom možno posudzovať vec objektívne a zachovať v trestnom konaní princíp zákonnosti.

Preto som odložil aj tento Váš opakovaný podnet. Súčasne Vás upovedomujem, aby ste vzali s pochopením na vedomie, že ďalšie Vaše prípadné podnety týkajúce sa tohto Vášho konkrétneho podania nebudú už na prokuratúre preskúmané a ich príjem potvrdzovaný pokiaľ budú v rozpore s ustanovením § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.“

A v odpovedi sťažovateľke z 22. júna 2007 uviedla nasledovné:

«K Vášmu podaniu zo 14. 06. 2007 oznamujem, že vzhľadom k tomu, že neobsahuje žiadne nové skutočnosti nevznikol dôvod na prijatie ďalších opatrení.

Generálna prokuratúra zotrváva na svojom stanovisku z 09. 05. 2006.

Poznamenávam, že trestné právo nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov osôb v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite osôb, aby „strážili“ svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu.

Je v zásade neprijateľné, aby túto ochranu preberali orgány činné v trestnom konaní a tak nahrádzali činnosť súdov v občianskoprávnom konaní.

V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, pokiaľ nie sú vedľa toho spojené všetky predpoklady vzniku trestno-právnej zodpovednosti.

Preto iba naznačeným spôsobom je možné bez prejudikovania rozhodnutia súdu zabezpečiť pre prípadné ďalšie posúdenie veci relevantné dôkazy.

S poukazom na uvedené, som Váš podnet ako nedôvodný odložil.»

Ústavný súd konštatuje, že generálna prokuratúra na základe opakovaných podnetov sťažovateľky preskúmala postup napadnutých orgánov a dospela k záveru, že v postupe napadnutých orgánov nezistila žiadnu nezákonnosť a vzhľadom na to, že tieto neobsahujú žiadne nové skutočnosti, nevznikol dôvod na prijatie ďalších opatrení a podnety sťažovateľky ako nedôvodné odložila.

Podľa názoru ústavného súdu generálna prokuratúra citované podnety sťažovateľky vybavila v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre spôsobom, ktorým nemohla porušiť ňou označené základné práva, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími uplatnenými nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2007